

Після першого приходу радянської влади у вересні 1939 року та дворічної окупації західноукраїнських земель до початку німецько-радянської війни, було виявлено, що зусилля у ліквідації УГКЦ не принесли значних результатів. Для протистояння духовенству та прихильникам церкви почали залучалися репресивні органи, які застосовували шантаж та репресії. Хоча політика радянської та антирелігійної пропаганди спричинила часткові успіхи у впровадженні комуністичної ідеології, радянські владні структури не змогли, підірвати авторитет УГКЦ та повністю здійснити контроль над нею. Церква, хоча, піддавалась постійним утискам з боку більшовиків, але зуміла пройти той тернистий шлях та зберегти свою сутність своєю ідентичністю саме завдяки тим релігійним цінностям парафіяльного духовенства в міжвоєнний період двадцятого століття.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білас В. Агентурна справа «Ходячие». НКВД проти УГКЦ. 15 квітня 2011 // Історична правда istpravda.com.ua (15.05.2020).
2. Глистяк Я. – Турій О. Греко-католицьке чернецтво в релігійному житті України // Ковчег III (2001).
3. Сергійчук В. Нескорена Церква. Подвижництво греко-католиків України в боротьбі за віру і державу. Київ 2001.
4. Федорів Ю. Історія Церкви в Україні. Люблін 1991.

Марія ЛУГОВА

*Здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди,
Харків, Україна
sofine.manager1@gmail.com*

ДІТИ-МИРОТВОРЦІ: АКСІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР СВІТОВОЇ ІСТОРІЇ

Чи можуть діти змінити хід подій в історії? У сучасному світі розгляд історичної ролі дітей часто обмежується рамками їх особистого розвитку та виховання. Проте історія знає численні приклади, коли діти відіграли ключові ролі у важливих соціальних та політичних змінах, демонструючи здатність не тільки адаптуватися до світу дорослих, а й активно впливати на нього. Вивчення історичної ролі дітей у формуванні соціальних та політичних реалій світу відкриває новий вимір у розумінні соціальних змін та культурної динаміки. Аксиологічний підхід дозволяє глибше зануритись в аналіз дій та впливу дітей, які стали важливими фігурами в світовій

історії, дослідити їх ціннісні орієнтири та мотиви. Особливо це стосується таких персоналій, як Саманта Смід, Грета Тунберг і Малала Юсуфзай, чії вчинки і виступи набули глобального резонансу.

Саманта Смід, американська школярка, стала відома на весь світ у 1983 році, коли в 11 років написала лист до тодішнього Генерального секретаря КПРС Юрія Андропова, запитуючи про можливість запобігання ядерній війні. Відповідь Андропова і подальша поїздка Смід до СРСР сприяли зміцненню культури діалогу і взаєморозуміння між двома великими державами в період Холодної війни. Її діяльність як миротворця показує, як дитяча щирість та відкритість можуть зламати стереотипи і сприяти дипломатичному спілкуванню, а дитяча наївність може стати каталізатором для миротворчих ініціатив. Ця історія демонструє, як дитяча безпосередність і відвертість можуть зламати ідеологічні бар'єри та сприяти діалогу між країнами.

Грета Тунберг, шведська активістка, стала символом боротьби зі зміною клімату, коли в 15 років почала проводити шкільні страйки в боротьбі за екологічну свідомість. Її непохитна відданість та вміння мобілізувати молодь по всьому світу показали, що навіть юні особи можуть бути лідерами у вирішенні глобальних проблем. Грета Тунберг відіграє ключову роль у просуванні ідей сталого розвитку та екологічної відповідальності, розширюючи моральні горизонти сучасного суспільства, виступає як символ молодіжного руху проти зміни клімату. Грета швидко стала одним із найвідоміших облич боротьби з глобальним потеплінням. Її непохитна відданість та громадська активність підняли її на міжнародний рівень, де вона використовує свій голос для впливу на політику та суспільну свідомість щодо екологічних питань.

Малала Юсуфзай з Пакистану, стала активісткою за право на освіту для дівчат у віці всього 11 років. Після спроби вбивства з боку Талібану, Малала не тільки вижила, але й продовжила свою боротьбу, ставши міжнародним символом сміливості та боротьби за права людини. Її внесок у справу освіти демонструє, як молодь може впливати на соціальні зміни, використовуючи свій голос для підняття критичних питань на глобальному рівні. Зусилля простої дівчини з просування прав дівчат на освіту у Пакистані та інших країнах світу підняли важливість глобальної освітньої політики і зробили її важливим голосом у дебатах про гендерну рівність та права людини.

Ці приклади підкреслюють значення дійсно важливих аксіологічних аспектів у світовій історії, де діти не просто є пасивними спостерігачами або об'єктами впливу, але активними учасниками та творцями історії.

Вони виявляють особистісну ініціативу та моральну відповідальність, виступаючи за зміни в ключових аспектах суспільного життя, висуваючи на перший план такі цінності, як мир, екологія і освіта. Їх дії нагадують нам про потенціал молодих людей бути не тільки споживачами культури, але й її формувальниками, внесок яких може визначати ціннісні та моральні орієнтири майбутнього.

Виховання дітей у дусі миротворчості, екологічної свідомості, освітньої рівності є ключовим аспектом сучасної освітньої та соціальної практики. Такий підхід не лише формує майбутні покоління здатними до вирішення глобальних проблем, але й сприяє створенню більш сталого та мирного світу. Так наприклад миротворчість як виховний принцип базується на ідеях толерантності, взаєморозуміння та вирішення конфліктів без насильства. Важливість такого виховання відображається у зменшенні міжособистісних, соціальних і міжнародних конфліктів. Навчання дітей ефективним способам комунікації, співпраці та критичного мислення сприяє формуванню у них здатності бути конструктивними учасниками суспільства, здатними сприяти соціальній згуртованості та загальному добробуту.

Освітні інститути, взаємодія з батьками та медіа мають величезний потенціал у формуванні відповідальної поведінки та відносин. Використання інтерактивних методів, як проектне навчання, рольові ігри, та інтеграція екологічних та миротворчих ініціатив у шкільну програму можуть значно підвищити ефективність такого виховання та розвинути в дитині важливі цінності. Залучення дітей до реальних проектів, таких як місцеві екологічні акції чи міжнародні молодіжні форуми, може зміцнити їх розуміння важливості їх ролі в світі та відчуття власної спроможності змінювати світ на краще.

ЛІТЕРАТУРА

1. Самойлов С. Формування миротворця сьогодення, як педагогічна проблема. *Сучасні технології в галузі фізичного виховання, спорту, фізичної терапії та ерготерапії*. Збірник наукових праць за матеріалами XI Міжнародної науково-методичної конференції (4-5 квітня 2021 р. Національна академія Національної гвардії України, кафедра фізичної підготовки та спорту. Харків, 2021. Вип. 11. С. 229-232.